

SPIS TREŚCI

Wstęp. Socjologia ekonomiczna i jej problemy

Definicja dyscypliny

Problemy badawcze

Cele podręcznika

Rozdział 1. Trzy koncepcje człowieka w gospodarce

1. Indywidualizm metodologiczny
2. Człowiek ekonomiczny (homo oeconomicus)
3. Człowiek socjologiczny (homo sociologicus)
4. Człowiek społeczno-ekonomiczny (zakorzeniony instytucjonalnie)
5. Typologia Amitaia Etzioniego a polskie organizacje przemysłowe
6. Ramy teoretyczne trzech koncepcji człowieka

Rozdział 2. Od organizacji do instytucji

1. Maszynowy model organizacji jako wcielenie racjonalności
2. Dysfunkcje modelu maszynowego.
Postweberyzm
3. W kierunku antyweberyzmu
Władza
Konflikt
Nauka i technika
4. Instytucje a organizacje
5. Ogólny model procesu instytucjonalizacji
6. Przykład instytucjonalizacji. Profesjonalizacja
7. Stary i nowy instytucjonalizm

Rozdział 3. Narodziny kapitalizmu. Analiza instytucjonalna

1. Pojęcie kapitalizmu
2. Teoria powstania kapitalizmu Maxa Webera
3. Teoria powstania kapitalizmu Douglassa C. Northa
4. Rynek a inne systemy alokacji dóbr. Karl Polanyi
5. Kapitalizm i kultura. David S. Landes

Rozdział 4. Rozwój społeczno-gospodarczy. Siły napędowe

1. Trajektoria rozwojowa. Zarys ogólny
2. Cztery ujęcia społeczeństwa
Ujęcie funkcjonalne
Ujęcie elitystyczne
Ujęcie marksistowskie i neomarksistowskie
Ujęcie instytucjonalne. Uwagi dodatkowe
3. Gospodarka jako czynnik rozwoju
4. Polityka jako czynnik rozwoju
5. Industrializacja socjalistyczna. Cechy i strategia

Rozdział 5. Rynek, państwo i społeczeństwo. Jak pogodzić odmienne logiki funkcjonowania systemów?

1. Dwie wizje porządku społecznego. Thomas Hobbes i Adam Smith
2. O odmiennościach racjonalności w funkcjonowaniu systemów

3. O sprzecznościach dojrzałego kapitalizmu
4. O patologiach dominacji polityki w socjalizmie państwowym
5. Fala poszukiwań systemów mieszanych
6. Powrót samoregulacji rynkowej w latach siedemdziesiątych–dziewięćdziesiątych
7. Epistemologiczna zagadka czeka na rozwiązanie

Rozdział 6. Państwo w gospodarce. Ile czy jakie?

1. Perspektywa porównawczo-historyczna a perspektywa esencjalistyczna
2. Ile państwa w gospodarce?
 - Państwo dóbr publicznych
 - Państwo stabilizacji makroekonomicznej
 - Państwo praw socjalnych
 - Państwo rozwojowe
 - Państwo socjalistyczne
3. Funkcje aparatu państwowego w gospodarce
4. Państwo w gospodarce socjalistycznej
5. Opinia publiczna o państwie w postsocjalistycznej Polsce

Rozdział 7. Welfare state. Powstanie, rozwój i kryzys

1. Przyczyny powstania welfare state
 - Wizje dobrego życia
 - Prawa obywatelskie
 - Modernizacja kapitalistyczna
 - Teorie marksistowskie
 - Teoria dyfuzji
 - Nowoczesny liberalizm
2. Odmiany welfare state
 - Rezydualne i instytucjonalne welfare state
 - Liberalne, konserwatywne i socjaldemokratyczne welfare state
 - Transferowe welfare state
3. Argumenty przeciw welfare state
 - Argumenty ekonomiczne
 - Argumenty polityczne
 - Argumenty społeczno-kulturowe
4. Kryzys czy kontynuacja
5. Welfare state w postsocjalistycznej Polsce

Rozdział 8. Stosunki pracy. Konflikt, kooperacja, gra

1. Cztery fazy, cztery orientacje
2. Liberalizm klasyczny. Adam Smith
3. Orientacja konfliktowa. Karol Marks i inni
4. Orientacja kooperacyjna. Frederick W Taylor i inni
5. Gra jako konfiguracja konfliktu i kooperacji
6. Mechanizm rynku i polityki. Albert O. Hirschman
7. Konflikt i jego instytucjonalizacja
 - System konfliktowy
 - System pluralistyczny
 - System neokorporacjonistyczny
 - System monokratyczny
8. Instytucjonalizacja konfliktu przemysłowego w USA
9. Stosunki pracy w Polsce
 - System monokratyczny

Radykalno-konfliktowa wizja Solidarności
System pluralistyczny (neoliberalny)
Polski wariant neokorporacjonizmu (gospodarka negocjowana)
10. Wyzwania przyszłości

Rozdział 9. Własność i prawa własności

1. Uzasadnienia i usprawiedliwienia własności prywatnej
2. Wymiar filozoficzny
3. Encyklika Laborem exercens a własność
4. Prawa i formy własności
5. Wymiar ekonomiczny
6. Wymiar polityczno-ekonomiczny
7. Wymiar socjologiczny

Rozdział 10. Instytucjonalizacja rynkowa w postsocjalizmie

1. Trzy perspektywy. Pierwsze przybliżenie
2. Perspektywa globalizacyjno-imitacyjna, czyli jak łączyć konstruktywizm ze spontanicznością
3. Perspektywa ewolucyjno-regulacyjna, czyli projekty i ludzie
4. Perspektywa dziedzictwa strukturalnego Wariant fatalistyczny Wariant umiarkowany
5. Porządek społeczny a zmiana systemowa

Rozdział 11. Sprawiedliwość dystrybucyjna

1. Sprawiedliwość społeczna. Argumenty zaczerpnięte z historii
2. Koncepcje sprawiedliwości społecznej. Robert Nozick, John Rawls, Michael Walzer
Uprawnienia. Robert Nozick
Godzenie wolności i równości. John Rawls
Sfery sprawiedliwości. Michael Walzer
3. Schemat analizy uczuć sprawiedliwościowych. Raymond Boudon
4. Typologia zasad sprawiedliwości społecznej
5. Amerykańskie poczucie sprawiedliwości. Rynek a państwo
6. Ekonomiczne orientacje sprawiedliwościowe w Polsce

Rozdział 12. Gospodarka a wyzwania cywilizacyjne

1. Strukturalna adaptacja do świata zewnętrznego
2. Transformacja postsocjalistyczna a wyzwania cywilizacyjne 3. Odrabianie zaległości.
Doświadczenia z przeszłości
4. Globalizacja rynkowa jako nowa teoria konwergencji
5. Wcześniejsze teorie konwergencji
6. Argumenty na rzecz tezy o dywergencji
7. Ekonomiczne systemy współczesnego kapitalizmu
8. Wielość kultur kapitalizmu

Bibliografia

Źródła mott i cytatów w ramkach

Indeks osób

Spis tabel

Spis diagramów

Contents